

Aan : Commissie Werk & Inkomen, Onderwijs,
Samenleven, Schuldhelpverlening &
Armoede en NPRZ

Datum : 23 juni 2023

Betreft : Commissiereis WIOSSAN in Q1 2024

Vergadering : Commissievergadering op 28 juni 2023

1. Aanleiding

De commissie heeft de griffie verzocht een studiereis te organiseren naar een met Rotterdam vergelijkbare Europese stad in het kader van onderwijs en eventuele andere relevante thema's ter inspiratie voor bredere Rotterdamse vraagstukken.

De griffie heeft opdracht gekregen de mogelijkheden te verkennen, zodat een principebesluit kan worden genomen. Hierbij is ook oog gehouden met de volgende criteria: de steden hebben vergelijkbare opgaven als Rotterdam, de context komt overeen met Rotterdam en de informatie die wordt opgedaan is toepasbaar in de stad.

Er is eerder uitvraag gedaan voor suggesties voor steden en voorkeuren voor thema's bij de commissie, dit leverde een paar suggesties op.

De griffie heeft uw voorkeuren meegenomen in de overleggen met de clusters en presenteert in de notitie vier mogelijke bestemmingen (paragraaf 2). Vervolgens doen we een voorstel voor drie mogelijke reisdata (paragraaf 3) en gaan we in op de overige aspecten die van belang zijn voor de verdere invulling (paragraaf 4).

Gevraagde besluiten

- Wil de commissie als bestemming Parijs, Stockholm, Helsinki of Berlijn kiezen?

Indien gekozen wordt voor één van deze bestemmingen:

- Stemt de commissie in met gezamenlijk reizen (Parijs per trein of touringcar; Stockholm en Helsinki per vliegtuig; Berlijn per trein of touringcar)? Eventueel ander vervoer geschiedt op eigen gelegenheid en voor eigen kosten.
- Instemmen met het bepalen van een datum (bij voorkeur eind januari of maart 2024) wanneer het vergaderschema 2024 beschikbaar is.
- Op welk thema wil de commissie zich binnen het programma verder oriënteren?

2. Bestemming

2.1 Waarom Parijs (Frankrijk)?

Parijs is de hoofdstad van Frankrijk en staat in de top 10 van grootste steden van Europa (ook qua inwoners). Parijs heeft relevantie met Rotterdam o.a. op het gebied van de onderwijsopgaven die zij beide hebben.

De reis naar Parijs wordt gekoppeld aan een bezoek aan de OECD. De organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), of Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD), is een intergouvernementele organisatie die zich inzet voor de bevordering van economische ontwikkeling en wereldhandel. Het samenwerkingsverband bestaat uit 38 landen en biedt een platform om sociaal en economisch beleid te bestuderen en te coördineren. De OECD maakt zelf vergelijkende studies waarin best practises worden gehighligt. Hieronder een klein overzicht van rapporten van de OECD of basis van hun gegeven.

[\[PDF\] The OECD and IELTS: Redefining early childhood education for the 21st century Challenges to the implementation of dual apprenticeships in OECD countries: A literature review](#)

[\[PDF\] Quality assurance in tertiary education: Current practices in OECD countries and a literature review on potential effects](#)

[Starting well or losing their way?: The position of youth in the labour market in OECD countries](#)

[The changing nature of the school-to-work transition process in OECD countries](#)

[\[PDF\] Determinants of youth unemployment: empirical analysis of OECD and EU member countries in 2000-2017](#)

[The OECD and the twin migration and refugee crises in Europe](#)

[Refugee education: Integration models and practices in OECD countries](#)

De OECD zou voor de bestemming Parijs de belangrijkste stop zijn. Hieromheen kan een programma uitgebouwd worden met een bezoek/bezoeken aan de Banlieue. In de banlieue zal de voertaal voornamelijk Frans zijn en zal problematiek de overhand hebben boven innovatieve dienstverlening.

In voorbereiding op de reis kunnen we het OECD vragen om op de thema's van de commissie gericht best practices te oormerken en die in Parijs te presenteren.

Reisopties

Parijs is per trein in gemiddeld 3 uur aan te reizen vanaf Rotterdam. Per touringcar zou ook een mogelijkheid kunnen zijn en de reis zal dan gemiddeld 7 uur duren.

2.2 Waaron Stockholm (Zweden)?

De Zweedse maatschappelijke context lijkt redelijk op de Nederlandse. Beide steden hebben een verleden met een welvaartstaat-kenmerken. Ook zien we in Stockholm overeenkomsten in uitdagingen en gezochte (en gevonden) oplossingen. Stockholm verwerkt een gelijksoortig aantal Oekraïense vluchtelingen, heeft een soortgelijk aantal jongeren waar slecht zicht op is (dark numbers) en heeft steeds meer aandacht voor duale onderwijsvormen. Ook heeft de Sociale dienst in Stockholm specifieke interventies gericht op jongeren en heeft ze enkele jaren terug het Rotterdamse Social Return beleid overgenomen.

Blad: 3/5

Datum: 23 juni 2023

Engels is een goede tweede taal in Stockholm. Hoewel een beperkt aantal documenten beschikbaar zijn in het Engels zal een mondelinge uitwisseling goed in het Engels vormgegeven kunnen worden.

Reisopties

Voor een kort bezoek aan Stockholm is een vliegreis eigenlijk de enige reële optie. Per trein of per bus reizen kost ongeveer een dag reistijd (18 á 21 uur)

2.3 Waarom Helsinki (Finland)?

Het Finse onderwijssysteem wordt door velen gezien als het beste systeem ter wereld. Sterker nog volgens de OESO heeft Finland namelijk het beste onderwijs in de westerse wereld. Nederland kan hier dus veel van leren. Eerst stond ons systeem zowat gelijk aan het Finse systeem, maar we zijn steeds verder van het pad af geraakt. In Finland richten ze zich op talentontwikkeling en het vak van leraar geniet veel aanzien.

Finland staat aan de vooravond van een nieuw immigratiebeleid. Ze willen jaarlijks een kleiner aantal vluchtelingen opnemen en juist meer migranten die op basis van hun werk worden toegelaten. Wat kunnen we hiervan leren voor een stad als Rotterdam?

Reisopties

Voor een kort bezoek aan Helsinki is een vliegreis eigenlijk de enige reële optie. Per trein/boot en of bus/coach reizen kost ongeveer een dag reistijd (minimaal 20 uur)

2.4 Waarom Berlijn (Duitsland)?

De Duitse hoofdstad heeft na de Tweede wereldoorlog zichzelf opnieuw moeten vormgeven. De stad heeft ook altijd een relatief grote aantrekkingskracht gehad voor zowel mensen die sociaal kwetsbaar bleken als voor mensen die in de stad hun creatieve vaardigheden te gelde konden maken voor zowel zichzelf als de stad. Dat maakt de stad rauw, creatief en werelds. Zoiets als Rotterdam dus.

Berlijn heeft net als Rotterdam een grote demografische diversiteit met vooral een grote populatie bewoners met (ook) de Turkse etniciteit of nationaliteit. Haar district NeuKölln verhoudt zich met haar 300.000 inwoners goed tot Rotterdam-Zuid. Ook heeft Berlijn een multi-level governance one-stop-shop aanpak gericht op het naar werk helpen van jongeren overgenomen van Hamburg (Jugendberufsagentur).

In Duitsland zijn er in veel mindere mate ROC's ontwikkeld. Daarentegen zijn er veel bedrijfsscholen behouden gebleven. Ook is er een vergaande uitvoering van duaal onderwijs op alle niveaus (mbo/hbo/academisch).

Blad: 4/5
Datum: 23 juni 2023

Berlijn is Duitslands meest internationale stad. Daarmee hoor je er ook bovengemiddeld veel Engels maar voelen vooral hoger management en politici zich niet altijd vrij genoeg om de uitwisseling (volledig) in het Engels vorm te geven.

Reisopties

Berlijn is per trein gemiddeld in 7 uur aan te reizen. Per touringcar bedraagt de reistijd ongeveer 8 uur. Aanbevolen wordt om op de heenreis rekening te houden met een reisdag.

3. Reisdata

Het is in principe wenselijk om de studiereis vroeg in de raadsperiode te doen zodat de opbrengst optimaal kan worden benut. Rekening moet worden gehouden met raadsvergaderingen en reces-periode. Het najaar van 2023 wordt vanwege de begrotingsbehandeling, eindejaars besluitvormingsdrukte en feestdagenperiode niet geschikt geacht voor een meerdaags werkbezoek.

Het vergaderschema 2024 is nog niet beschikbaar. Gevraagd wordt om in te stemmen om dit af te wachten alvorens nieuwe data worden gekozen, waarbij het de voorkeur heeft het werkbezoek te organiseren eind januari of maart 2024.

Woensdag middag/avond heenreis, zaterdagochtend terugreis (wellicht vrijdagavond).

4. Overige aspecten

4.1 Het programma

Het programma wordt samengesteld door de griffie in samenwerking met MO.

Nut en noodzaak worden aangetoond door voor de commissie relevante thema's. Eerder heeft u al input kunnen geven over welke thema's u belangrijk vindt en terug wil laten komen in het programma. Voor de commissie WIOSSAN zijn de volgende thema's van belang: Onderwijs (kwaliteit en toegankelijkheid en relatie tot arbeidsmarkt), Werk en Inkomen (sociale werkvoorziening en EU-arbeidsmigranten), Samenleven (opvang vluchtelingen en ongedocumenteerden), Armoedebestrijding (schuldhulpverlening).

4.2 Samenstelling groep

Bij een werkbezoek van een commissie gaan in principe de woordvoerders in de commissie mee (1 lid per fractie; Leefbaar en VVD max. 2 leden), de voorzitter, de raadsgriffier en de ondersteuning vanuit de griffie (3p).

Voor het goed verlopen van een programma wordt soms extra ondersteuning meegevraagd, iemand die kennis heeft van de te bezoeken stad en/of het thema van de reis.

Blad: 5/5

Datum: 23 juni 2023

College/ambtenaren

Afhankelijk van de in te plannen onderwerpen is het ook gebruikelijk één of meerdere wethouders (en enkele ambtenaren) uit te nodigen. Zij kennen de Rotterdamse context en kunnen de commissie ter plekke helpen om een en ander in Rotterdams perspectief te zetten. Daarnaast ook goed voor de informele contacten.

4.3 Kosten

Deze worden gemaakt voor:

- Retourreis per bus, trein of vliegtuig
- 2 of 3 overnachtingen hotel met ontbijt
- Vervoer ter plekke
- Diners, lunches
- Tolk indien nodig - voertaal in principe Engels (Afhankelijk van de locatie eventueel ook Duits of Frans)
- Extra en onvoorzien (reisverzekering, relatiegeschenken)

Afhankelijk van moment van boeken en aantal zal deze reis naar verwachting tussen € 1.000 en € 1.250 p.p. bedragen. Afhankelijk van inhoudelijk programma en (evt. externe) begeleiding kan het uiteindelijk iets hoger uitvallen.

Vanuit de begroting is er structureel ruimte voor commissiereizen, ook deze reis wordt hieruit gedekt. De kosten van de meereizende wethouder en ambtenaren zijn voor rekening van het college respectievelijk de betreffende dienst.

4.4 Communicatie/Voorlichting

Om een ongedwongen sfeer te bevorderen is het meereizen van journalisten niet aan te bevelen. Wel is het raadzaam de media actief te informeren over doel en programma van de reis en evt. gelegenheid te geven hierover vragen te stellen.

4.5 Verdere procedure

- Indien de commissie besluit dit werkbezoek te houden, zal door de griffie een notitie aan het eerstvolgende presidium worden voorgelegd, met het verzoek in te stemmen met opzet en begroting en de griffie op te dragen dit werkbezoek te organiseren.
- Indien het presidium instemt, zal aan de commissieleden worden gevraagd een verklaring te tekenen (bij afzeggen zonder gegronde reden, ter beoordeling aan het presidium, worden gemaakte kosten doorberekend).
- Wanneer het nieuwe vergaderschema 2024 bekend is, zal de griffie nieuwe data inventariseren en u dit voorleggen.
- De commissie wordt op de hoogte gehouden van de voorbereidingen.
- Na afloop wordt een reisverslag gemaakt (aan het presidium) dat tenminste aandacht schenkt aan: het resultaat van de reis afgezet tegen het beoogde doel, het gerealiseerde programma, de feitelijke kosten en de uitgewisselde relatiegeschenken.